

Carcharhinus plumbeus (Nardo, 1827)

Τεφρός καρχαρίνος, Sandbar Shark

■ **Κατηγορία κινδύνου στην Ελλάδα:** Κινδυνεύον EN [A2bd+4bd]

■ **Κατηγορία κινδύνου διεθνής:** Σχεδόν Απειλούμενο NT

Στη Μεσόγειο: Κινδυνεύον EN

Summary: The Sandbar Shark occurs in the Atlantic ocean (Mediterranean included), the Indo-Pacific (scattered records ranging from Red Sea, Persian Gulf and East Africa to Hawaiian islands) and the Eastern Pacific Ocean (Revillagigedo and Galapagos islands). It is found inshore and offshore, on continental and insular shelves and adjacent deep water. Moreover, it is known to make extended seasonal migrations in some areas of its range. The life-history and coastal habitat of *C. plumbeus* makes it highly vulnerable to depletion. Important declines in fisheries landings and in the presence of this species at fish markets have been reported. In Greece it is considered as Endangered.

Εξάπλωση, πληθυσμιακά στοιχεία και τάσεις: Ο τεφρός καρχαρίνος απαντάται στον Ατλαντικό ωκεανό, τον Ειρηνικό και τον Ινδο-Ειρηνικό ωκεανό. Στον Ανατολικό Ατλαντικό οι περιοχές εξάπλωσής του εκτείνονται από την Πορτογαλία έως το Κονγκό, συμπεριλαμβανομένης της Μεσογείου (Megalofonou *et al.* 2005b, Walker *et al.* 2005). Απαντάται σε όλες τις Ελληνικές θάλασσες. Συλλήψεις του από αλιευτικά σκάφη έχουν καταγραφεί στο Ιόνιο, στο Αιγαίο και στη Λεβαντίνη. Είναι γνωστό ότι σε κάποιες περιοχές εξάπλωσής του εκτελεί εκτεταμένες εποχικές μεταναστεύσεις. Άγνωστο είναι το ποσοστό του πληθυσμού του είδους που βρίσκεται στην Ελλάδα. Είναι μεγάλου μεγέθους χονδριχθύς και ανήκει στα είδη που φτάνουν την αναπαραγωγική ωριμότητα σε μεγάλη πλικία (Saidi *et al.* 2005, McAuley *et al.* 2006). Αποτελεί κύριο στόχο αλιείας σε πολλές περιοχές εξάπλωσής του (STECF 2003).

Οικολογία: Είναι κοινό είδος σε υποτροπικά και θερμά εύκρατα νερά, σε εκβολές ποταμών, κόλπους και λιμάνια. Απαντάται τόσο στην παραλιακή ζώνη όσο και στην πελαγική. Αποφεύγει τις αμμώδεις παραλίες και τους κοραλλιογενείς υφάλους ενώ σπάνια απαντάται στην επιφάνεια του νερού. Κάποιες φορές απαντάται σε ανοιχτά νερά στον ωκεανό (Compagno 2001). Τρέφεται, κυρίως, με οστεϊκής αλλά στις διατροφικές συνήθειές του συγκαταλέγονται επίσης μικροί καρχαρίες, κεφαλόποδα, γαρίδες, ράγιες και ζωοβένθος. Πρόκειται για ζωοτόκο είδος και τα ώριμα θηλυκά άτομα έχουν πιο χοντρό δέρμα από τα ανώριμα και τα αρσενικά. Είναι ακίνδυνο για τον άνθρωπο.

Απειλές: Ο τεφρός καρχαρίνος έχει μεγάλο χρόνο διπλασιασμού του πληθυσμού (ελάχιστος χρόνος 14 έτη) και βιολογικά χαρακτηριστικά που τον κάνουν ιδιαίτερα ευάλωτο ακόμη και σε χαμηλά-μέτρια επίπεδα εκμετάλλευσης. Αλιεύεται τόσο για εμπορικούς σκοπούς (χρησιμοποιείται ως τροφή και ρουχισμό, ενώ προϊόντα αυτού χρησιμοποιούνται στην κινέζικη ιατρική) όσο και για λόγους αναψυχής (ενυδρεία). Για τους λόγους αυτούς, οι πληθυσμοί του είδους μειώνονται. Στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί συλλήψεις σε εργαλεία παράκτιας αλιείας (δίκτυα, παραγάδια) αλλά είναι σπάνιες. Η ρύπανση των παράκτιων περιοχών όπου αναπαράγεται αποτελεί μια ακόμη απειλή για το είδος.

Μέτρα διατήρησης που υπάρχουν: Δεν υπάρχει ελληνική ή κοινοτική νομοθεσία που να απαγορεύει την αλιεία του είδους ή να θέτει μέτρα εποχικής ή γεωγραφικής απαγόρευσης.

Μέτρα διατήρησης που απαιτούνται: Χρειάζεται να ληφθούν μέτρα, τόσο σε επίπεδο αλιευτικής πολιτικής όσο και σε επίπεδο έρευνας, με σκοπό την ανάκαμψη των πληθυσμών του. Ειδικότερα είναι αναγκαίο να οργανωθούν και να υλοποιηθούν ερευνητικά προγράμματα για τη συστηματική παρακολούθηση και καταγραφή των παράπλευρων συλλήψεων και των εκφορτώσεων του είδους, με άμεσο στόχο την εκτίμηση του αποθέματος στη Μεσόγειο και τη υιοθέτηση και εφαρμογή μέτρων προστασίας. Επίσης, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί πλατιά ενημέρωση των αλιέων, των εμπόρων αλλά και των αρμόδιων αρχών, ώστε να αναγνωρίζεται το είδος και να αποφεύγεται η σύλληψη και εμπορία του.